Agnes Hellström: Tal vid manifestation mot kärnvapen

Datum
25 augusti 2018

Plats
Stockholm

Strax innan sommaren träffade jag tre Hibakushas, kärnvapenöverlevare från Hiroshima och Nagasaki. De var här med Peace Boat som lagt till i Stockholm, en 100 dagar lång resa för att påminna om kärnvapnens konsekvenser.

Vi åt lunch tillsammans i Gamla stan. Jag fick veta att två av dem varit spädbarn när bomberna släpptes över Japan, en av dem var inte ens född. Men hela deras liv har präglats och påverkats av bomberna. Terumi hade först inte vetat om att hon var kärnvapenöverlevare, men när hon var tio år dog först hennes pappa och därefter hennes syskon i strålningsrelaterade skador. Hon berättade om sorgen över att aldrig ha bildat familj. Stigmat i att vara från Hiroshima eller Nagasaki, rädslan för att hennes barn skulle födas sjuka, hade lett till ett liv som ogift.

Kärnvapen, och hotet från dem, har även funnits hela mitt liv. Trots att jag hade turen att födas långt ifrån bombernas epicentrum. Det starka svenska motståndet mot kärnvapen har också varit närvarande hela mitt liv. Allt sedan engagerade kulturarbetare startade en motrörelse på 1950-talet och satte stopp för Sveriges planer att skaffa egna kärnvapen har Sverige varit en stark och viktig röst för nedrustning. Och när FN i juli förra året röstade om ett internationellt förbud var Sverige en av de 122 stater som röstade ja.

Men när vi nu har den unika möjligheten att underteckna och ratificera detta oerhört viktiga förbud, börjar politikerna vackla. Några menar att avtalet är tandlöst som en papperstiger, andra att det hotar våra militära samarbeten. När det största hotet är att kärnvapen faktiskt används.

Ett annat argument är att avtalet inte betyder någonting så länge kärnvapenstaterna står utanför. Men det är snarare regel än undantag att de stater som påverkas mest inte vill vara med. Ett tydligt exempel är förbudet mot

personminor 1997. Även då stod till en början 122 länder bakom förbudet. Varken Ryssland eller USA var med då heller, men inget av länderna tillverkar längre personminor. Stigmat och motståndet blev för starkt att stå emot.*

Att vi outtröttligt tar ställning mot kärnvapen gör skillnad. Och under lunchen i gamla stan, där två generationers kärnvapenmotståndare möttes, var vi eniga om att uthållighet är nyckeln i det maratonlopp vi gett oss ut på. Koji sa att han var övertygad om att konventionen på sikt kommer att bli norm. Tillsammans med andra aktivister har kärnvapnens fullständiga orimlighet åter hamnat högt på agendan. Och han gladdes sa han, åt att vi drev på arbetet här, i Sverige. Nu när de själva, som kämpat i 70 år, började bli lite trötta.

För mig finns ingen tvekan. Vi har en gyllene chans att vara med på den revolutionerande resan att förbjuda kärnvapen. Om vi missar den kommer generationen efter oss att skämmas å våra vägnar.

Den 9 september är det val. För mindre än 100 år sedan hade varken kvinnor eller vapenvägrare rösträtt, men det har vi idag. Så ta ställning. Och för att citera Bertha von Suttners Ned med vapnen som just nu visas på Stadsteatern: Upp till kamp, ned med vapnen!

Källa
Manuskript hämtat från svenskafreds.se (2026-10-04)

Taggar
Fredsrörelsen

URI
https://www.svenskatal.se/tale/agnes-hellstrom-tal-vid-manifestation-mot-karnvapen